

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2327

Vragen van het lid **Podt** (D66) aan de Minister voor Natuur en Stikstof over *de aangenomen Europese Natuurherstelwet* (ingezonden 20 juni 2024).

Antwoord van Staatssecretaris **Rummenie** (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) (ontvangen 22 augustus 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2171.

Vraag 1

Deelt u de mening dat de Natuurherstelwet (Natuurherstelverordening COM/2022/304) een belangrijke stap is richting een gezondere en sterkere Nederlandse en Europese natuur?

Antwoord 1

De Natuurherstelverordening (NHV) kan op termijn bijdragen aan een gezondere en sterkere Nederlandse en Europese natuur. Ik wil daarvoor goed kijken naar de huidige situatie van de Nederlandse natuur. Die is bepalend om de impact van de NHV te inventariseren. Uit het Impact Assessment¹ van de NHV blijkt dat er – ook zonder NHV – sprake is van een forse natuurhersteloggave op grond van de huidige staat van de Nederlandse natuur en opgaven uit bestaande Europese natuurreggeving. De NHV maakt duidelijk in welk tempo de maatregelen genomen moeten worden om de Nederlandse natuur in gezonde staat te krijgen.

Vraag 2

Kunt u verklaren waarom er bij sommige partijen het beeld is ontstaan dat de Natuurherstelwet voedselproductie in gevaar zou brengen terwijl belanghebbende Europese bedrijven, die afhankelijk zijn van natuurlijke bronnen en voedselproductie (zoals Nestlé, Danone, IKEA en Unilever), juist pleitte voor de Natuurherstelwet?²

Antwoord 2

Ik begrijp de zorgen uit sommige sectoren, maar wil benadrukken dat het lidstaten vrij staat om zelf te bepalen hoe zij de doelen willen bereiken. Momenteel ben ik de beleidsopgave voor het uitvoeren van de NHV verder

¹ Berenschot en Arcadis, 30 januari 2024, «Impactassessment Verordening Natuurherstel», Milieuraad | Tweede Kamer der Staten-Generaal

² Our nature, our business, «Nature is our business, our future, our life» (Our nature, our business (ournatureourbusiness.eu))

aan het uitwerken. Ik informeer de Kamer later over mijn plannen en de verwachte gevolgen hiervan voor Nederland.

Als kabinet gaan we aan de slag met de implementatie van de NHV met oog voor zowel de Nederlandse natuur als voor alle sectoren die daar afhankelijk van zijn, zoals de landbouwsector. Dit kabinet is voornemens dat te doen zonder nationale koppen op de verordening, zoals ook benoemd in de motie-Van Campen (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1657). Zoals opgemerkt in het Impact Assessment van Berenschot valt voedselzekerheid onder de baten van de NHV. Een gezonde en robuuste natuur zorgt er immers voor dat ook op de lange termijn een sterke landbouwsector mogelijk is.

Vraag 3

Onderschrijft u de bevindingen in de impact assessment van Arcadis en Berenschot, in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), dat een zorgvuldige uitvoering van de Natuurherstelwet juist een positief effect heeft op de voedselzekerheid?³

Antwoord 3

Ik onderschrijf het belang van een gezonde en robuuste natuur voor voedselzekerheid. De uiteindelijke impact van de NHV hangt af van zowel de ecologische situatie in Nederland, als diverse nog te maken keuzes voor wat betreft de uitvoering.

Vraag 4

Onderschrijft u de bevindingen van Arcadis en Berenschot dat de uitvoering van de Natuurherstelwet in Nederland een mogelijk positief effect heeft op de ruimte voor vergunningverlening, bijvoorbeeld voor boeren en de woningbouw?⁴

Antwoord 4

Vergunningverlening is op dit moment zeer beperkt mogelijk, omdat de stikstofdepositie voor veel stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden te hoog is. Afhankelijk van de uitvoering heeft de NHV meer directe of indirecte consequenties voor nieuwe en bestaande activiteiten. De staat van de natuur is bepalend om de impact van de inspanningen die volgen uit de NHV in zijn totaliteit goed te kunnen inventariseren. Naast de informatie die we nu al hebben over de staat van de natuur, zoals de natuurdoelanalyses voor de Natura 2000-gebieden, zullen er nog aanvullende inspanningen nodig zijn om tot een complete nulmeting te komen wat betreft de staat van de natuur.

Vraag 5

Hoe kijkt u naar het schrappen van de gebiedsplannen in het Hoofdlijnenakkoord, in relatie tot de impact assessment dat aangaf dat de gebiedsplannen, door de vele overlap, bijdragen aan een gedegen uitvoering van de Natuurherstelwet?⁵

Antwoord 5

Momenteel is het kabinet het Hoofdlijnenakkoord verder aan het uitwerken tot een regeerprogramma. Ik informeer de Kamer later over mijn plannen.

Vraag 6

Wat zijn de gevolgen van het schrappen van het Transitiefonds voor de uitvoering van de Natuurherstelwet en de ondersteuning die het boeren en provincies had kunnen geven?

Antwoord 6

Momenteel is het kabinet het Hoofdlijnenakkoord verder aan het uitwerken tot een regeerprogramma. Ik informeer de Kamer later over mijn plannen.

³ Berenschot en Arcadis, 30 januari 2024, «Impactassessment Verordening Natuurherstel» (file (overheid.nl))

⁴ Berenschot en Arcadis, 30 januari 2024, «Impactassessment Verordening Natuurherstel» (file (overheid.nl))

⁵ Berenschot en Arcadis, 30 januari 2024, «Impactassessment Verordening Natuurherstel» (file (overheid.nl))

Vraag 7

Zal het gebrek aan gereserveerde middelen voor het landelijk gebied zorgen dat er meer van boeren en provincies wordt gevraagd? Zo ja, hoe zal u hen daarin ondersteunen?

Antwoord 7

Momenteel is het kabinet het Hoofdlijnenakkoord verder aan het uitwerken tot een regeerprogramma. Ik informeer de Kamer later over mijn plannen.

Vraag 8

In hoeverre zullen de inspanningen voor de Natuurherstelwet bijdragen aan de aanvullende inspanningen die volgens u nodig zijn om de natuur te beschermen tegen stikstofoverbelasting?⁶

Antwoord 8

De opgave met betrekking tot stikstof overlapt op vlakken met de beleidsopgave van de NHV. Op het gebied van natuurherstel heeft het kabinet aangegeven breder naar de staat van natuur te willen kijken dan alleen vanuit de blik van stikstof. Ook de NHV kijkt breder naar de staat van de natuur. De overlap tussen deze inspanningen wordt nog nader bestudeerd en ik kom hier later op terug.

Vraag 9

Bent u van plan nieuwe gebiedsprocessen op te zetten om te komen tot natuurherstel of gaat u bouwen op het fundament dat tot nu toe gelegd is in het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)?

Antwoord 9

Momenteel is het kabinet het Hoofdlijnenakkoord verder aan het uitwerken tot een regeerprogramma. Ik informeer de Kamer later over mijn plannen.

Vraag 10

Kunt u een tijdlijn schetsen met de stappen die u gaat zetten tot en met de presentatie van het Nationale Herstelplan, met daarin de momenten dat de Kamer wordt geïnformeerd?

Antwoord 10

Op 29 juli 2024 is de NHV verschenen in het Publicatieblad van de Europese Unie. Dat betekent dat de verordening 20 dagen daarna in werking treedt, op 18 augustus 2024. Europese lidstaten moeten binnen twee jaar na inwerking-treding van de NHV, voor 1 september 2026, een concept nationaal Natuurherstelplan indienen bij de Europese Commissie met concrete maatregelen voor de periode tot 2030 en met een doorkijk naar 2050. Nu de NHV onverwachts is aangenomen, gaat het kabinet starten met het uitwerken van dit plan, gezamenlijk met betrokken overheidsorganisaties. Ik zal de Kamer goed informeren over dit proces.

⁶ Volkskrant, 14 juni 2024, «Nieuwe berekening stikstof: met huidige beleid is deel natuur reddeloos verloren» (Nieuwe berekening stikstof: met huidige beleid is deel natuur reddeloos verloren | de Volkskrant)